

**A doktori iskola/doktori oktatási program megnevezése: ELTE Irodalomtudományi
Doktori Iskola / Angol irodalom és kultúra a középkorban és a kora újkorban
doktori oktatási program**

A doktori iskola/a doktori oktatási program kódja: IR/AIKK

TANEGYSÉGLISTA

IKM - Iskolarendszerű képzési modul (megszerezhető kredit:112, teljesítendő tárgy:16 db)

P/IR/xxx-1 Társtudomány 1.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-2 Társtudomány 2.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-3 Társtudomány 3.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-4 Társtudomány 4.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-5 Bevezetés a doktori stúdiumokba

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-6 Műfaj történet

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-7 Műelemzés I.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-8 Műelemzés II.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-9 Dráma, színpad, adaptáció

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-10 Recepció történet

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-11 Disszertációs témakonzultáció 1.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-12 Disszertációs témakonzultáció 2.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-13 Disszertációs témakonzultáció 3.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-14 Disszertációs témakonzultáció 4.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-15 Disszertációs témakonzultáció 5.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/AIKK-16 Disszertációs témakonzultáció 6.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

TM - Tudományos modul (megszerzendő kredit legalább: 36, ebből 3 publikáció kötelezően teljesítendő)

P/IR-20 Tanulmányírás 1.

8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR-21 Tanulmányírás 2.

8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető
P/IR-22 Tanulmányírás 3.
8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető
P/IR-23/A, B, C* Tanulmányírás
8 kredit, gyakorlati jegy, választható, korlátlanul ismételhető
P/IR-24/A, B, C* Egyéb publikáció
4 kredit, választható, korlátlanul ismételhető
P/IR-25/A, B, C* Konferencia-előadás
4 kredit, választható, háromszor ismételhető
P/IR-26/A, B, C* Szerkesztés
4 kredit, választható, háromszor ismételhető
P/IR-27/A, B, C* Tudományszervezés / oktatásszervezés
4 kredit, választható, háromszor ismételhető
P/IR-28/A, B, C* Külföldi kutatómunka
4 kredit, választható, háromszor ismételhető
P/IR-29 Egyéb tudományos tevékenység
4 kredit, választható, nem ismételhető

*Az A, B, C a félévenkénti meghirdetést lehetővé tévő technikai megkülönböztetés, hogy azonos félévben több tanegységet is föl lehessen venni egy-egy tevékenységfajtából.

OM - Oktatási modul (megszerezhető kredit: 32, teljesítendő tárgy: 0db)

P/IR-50/A, B, C, D Heti 2 órás szeminárium vagy előadás tartása
8 kredit, választható, négyszer ismételhető

Kurzusleírás (szakirodalom-ajánlás) kurzusonként

Programleírás

A program a leendő kollégákat közös műhelymunka keretében vezeti be az önálló kutatás, a disszertációírás és publikálás gyakorlatába. Az angol középkorhoz és az „*Early Modern English*” (hagyományosan: a „reneszánsz és barokk”) periódusokhoz kötődő stúdiumok sajátosságai közé tartozik, hogy jelentőségük túlmutat a szűkebb szakma művelésén: e korszakok legnagyobb hatású alakja, William Shakespeare nem csupán az irodalomkritika és a színháztudomány tárgya, hanem az egyetemes kultúra közügye is Angliától Japánig. A Shakespeare-kutatás így nemcsak az anglistika, illetve a tágabb értelemben vett irodalom- és színháztudomány elméletének és gyakorlatának gyújtófokusza, hanem a legtágabban értelmezett irodalmiság „tudatállapotának” is mintegy „tükröt tart”. A program ennek jegyében ügyel az elméleti és gyakorlati ismeretek egyensúlyára, ugyanakkor felhívja a figyelmet arra is, hogy minden jelentősége ellenére Shakespeare nem a program által felölelt korszakok „egyetlen szerzője”, és a hallgatókat nem-Shakespeare témájú disszertációk írására is bátorítja. Azok az oktatási és kutatási irányok, amelyekben a program sajátos arculata megmutatkozik, a következők:

1. Ó- és középanyol szövegek értelmezése, a filológiától a posztmodern szöveginterpretációig.
2. Kora újkori drámai, költői és prózai művek (életművek) értelmezése kulturális-művelődéstörténeti-bölcseleti kontextusban.

3. Kora újkori drámai, költői és prózai művek (életművek) értelmezése és a modern, illetve posztmodern irodalomelmélet, irodalomkritika

4. Dráma és színpad viszonya; előadás- és fordításelemzések korok és kultúrák, valamint a színháztudomány tükrében.

5. Az angol középkor és kora újkor utóélete, hatásai, különös tekintettel a Shakespeare-recepcióra (Magyarországon és külföldön).

P/IR/AIKK-5 Bevezetés a doktori stúdiumokba

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A kurzus célja a hallgatókat megismertetni az angol középkor és kora újkor történetével, művelődéstörténetével, kulturális kontextusaival, valamint a korszakokra vonatkozó legjelentősebb szakirodalommal, a disszertációírás és az önálló kutatás módszertanával.

Alapvető szakirodalom:

Jonathan Bate (gen. ed.) *The Oxford English Literary History*, Oxford, 2002–
Charles B. Schmitt (et. al ed.), *The Cambridge History of Renaissance Philosophy*, Cambridge, 1988.
Stephen Greenblatt (ed.) *Representing the English Renaissance*, Berkeley, 1988.
G. R. Elton, *England Under the Tudors*, London, 1955.
Peter Burke, *Popular Culture in Early Modern Europe*, New York, 1978.
Wells, Stanley (ed.), *Shakespeare: A Bibliographical Guide*, Oxford, 1999.
Dordon Bitter Davis and Clyde Alvin Parker, *Writing the Doctoral Dissertation: a Systematic Approach*, 2nd ed. New York, 1997

P/IR/AIKK-6 Műfaj történet

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A kurzus a középkori és/vagy kora újkori műfajok: dráma (misztériumjáték, moralitás, tragédia, komédia, tragikomédia, városi komédia stb.), költészet (elbeszélő költemény, lírai költemény, dal, verses románc stb.) és próza (útleírás, prédikáció, kalandregény, esszé stb.) történetével, változataival foglalkozik, elsősorban konkrét művek példáin keresztül.

Alapvető szakirodalom:

Malcolm Godden and Michael Lapidge (eds.), *The Cambridge Companion to Old English Literature* Cambridge, 1991.
J. A. Burrow, *Medieval Writers and Their Work: Middle English Literature and Its Background, 1100-1500*, Oxford, 1982.
David Bevington, *From Mankind to Marlowe: Growth of Structure in the Popular Drama of Tudor England*, Cambridge, 1963
Rosalie Colie, *The Resources of Kind: Genre Theory in the Renaissance*, ed. Barbara Lewalski, Berkeley, 1973.
John D. Cox and David Scott Kastan (eds.), *A New History of Early English Drama* New York, 1997
Lawrence Danson, *Shakespeare's Dramatic Genres*, Oxford, 2000.
David Nordbrook, *Poetry and Poetics in the English Renaissance*, London, 1984.

P/IR/AIKK-7 Műelemzés I.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A kurzus során a hallgatók a kurzusvezető által meghatározott elméleti és módszertani megközelítésben (például újhistorizmus, kulturális materializmus, feminizmus, pszichoanalitikus kritika, *close-reading*,

hermeneutika, dekonstrukció stb.) egy vagy több szerző műveinek egy csoportját tanulmányozzák (például Spenser és Shakespeare szonettjei, vagy bosszúdrámák, vagy Thomas Middleton bizonyos darabjai, vagy Shakespeare például öt drámaíró kortársának egy-egy darabja), vagy akár egyetlen művet (például Christopher Marlowe: *Dr. Faustus*, Shakespeare: *Macbeth*) interpretálnak „sorról sorra”.

Alapvető szakirodalom:

- Helen Cooper, *The Oxford Guide to Chaucer: The Canterbury Tales*, 2nd ed., London, 1996.
Clifford Davidson and J. H. Stroupe, *Drama in the Middle Ages: Comparative and Critical Essays*, New York, 1991.
Jonathan Bate, *Shakespeare and Ovid*, Oxford, 1993.
Michael Bristol, *Carnival and Theatre: Plebeian Culture and the Structure of Authority in Renaissance England*, New York, 1985.
William Empson, *The Structure of Complex Words*, (1951), London, 1970.
Kathleen McLuskie, *Renaissance Dramatists*, New York, 1989
Janet Adelman, *Suffocating Mothers: Fantasies of Material Origin in Shakespeare's Plays*, New York, 1992.
Barbara Kiefer Lewalski, *Paradise Lost and the Rhetoric of Literary Forms*. Princeton, 1985.

P/IR/AIKK-8 Műelemzés II.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A kurzus során a hallgatók a kurzusvezető által meghatározott elméleti és módszertani megközelítésben (pl. új historizmus, kulturális materializmus, feminizmus, pszichoanalitikus kritika, close-reading, hermeneutika, dekonstrukció, stb.) egy vagy több szerző műveinek egy csoportját tanulmányozzák (pl. Spenser és Shakespeare szonettjei, vagy: bosszúdrámák, vagy: Thomas Middleton bizonyos darabjai, esetleg életműve, vagy: Shakespeare pl. 5 kortársának egy-egy darabja), vagy akár egyetlen művet (pl. Christopher Marlowe: *Dr. Faustus*, Shakespeare: *Macbeth*) interpretálnak „sorról sorra”.

Alapvető szakirodalom:

- Jonathan Dollimore, *Radical Tragedy: Religion, Ideology, and Power in the Drama of Shakespeare and His Contemporaries*, Durham, 1993.
John Drakakis, *Alternative Shakespeares*, London, 1985.
Patricia Parker and Geoffrey Hartman (eds.), *Shakespeare and the Question of Theory*, London, 1985.
Helen Vendler, *The Art of Shakespeare's Sonnets*, Cambridge, 1997.
Clark Hulse, *Metamorphic Verse: Elizabethan Minor Epics*, Princeton, 1981.
Jonathan Crewe, *Trials of Authorship: Anterior Forms and Poetic Reconstructions from Wyatt to Shakespeare*, Berkeley, 1990.
Heather Dubrow, *Captive Victors: Shakespeare's Narrative Poems and Sonnets*, London and New York, 1987.

P/IR/AIKK-9 Dráma, színpad, adaptáció

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A kurzus egyfelől a középkori és/vagy kora újkori angol színház jellegével, működési feltételeivel, szemiotikájával, a színjátszás történetével foglalkozik, másfelől a színház és a darabok utóéletével: tartalmazhatja hajdani és kortárs előadások elemzését (*performance criticism*), rendezők, színészek, későbbi drámaírók darab- és szerepformálásának tanulmányozását Shakespeare tükrében, színdarab-adaptációkat (például Shakespeare filmen, Shakespeare az operában), tehát tárgyalhat bármiféle, a darabok előadásával kapcsolatos kérdést.

Alapvető szakirodalom:

- John Elliot, *Playing God: Medieval Mysteries on the Modern Stage*, Toronto, 1989.

Stanley Wells (ed.), *Shakespeare in the Theatre: An Anthology of Criticism*, Oxford, 1997.
Andrew Gurr, *The Shakespearean Stage, 1574-1642*, Cambridge, 1992.
Stephen Orgel, *Impersonations: The Performance of Gender in Shakespeare's England*, Cambridge, 1996.
Michael Goldman, *Acting and Action in Shakespearean Tragedy*, Princeton, 1985.
Sidney Homan (ed.), *When The Theatre Turns to Itself: The Aesthetic Metaphor in Shakespeare*. Lewiston, 1981.
Anthony Davies, *Filming Shakespeare's Plays*, Cambridge, 1988.
James C. Bulmann and H. R. Coursen (eds.), *Shakespeare on Television*, Hanover, 1988.

P/IR/AIKK-10 Recepciótörténet

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A kurzus középkori és/vagy kora újkori angol művek befogadástörténetével ismerteti meg a hallgatókat. Foglalkozhat Shakespeare- és más művek fordítástörténetével, klasszikusok (Dryden, dr. Johnson, Coleridge, Hazlitt, Arany János, Babits Mihály stb.) Shakespeare-képével; Shakespeare magyarországi (vagy más országbeli) fogadtatásával; Shakespeare és más szerzők népszerűségének alakulásával; a kanonizáció problémáival; befogadás, esztétika és politika viszonyával; az ideológia- és kultuszképződés folyamatával.

Alapvető szakirodalom:

Ruttkay Kálmán, „Magyar Shakespeare” in Ruttkay Kálmán, *Összegyűjtött írások*, Budapest, 2002, pp. 9-86.
Maller Sándor – Ruttkay Kálmán: *Magyar Shakespeare-tükör. Esszék, tanulmányok, kritikák*, Budapest, 1984.
Dávidházi Péter, „Isten másodszülette”. *A magyar Shakespeare-kultusz természetrajza*, Budapest, 1989.
Dávidházi, Péter and Holger Klein (eds.), *Shakespeare and Hungary*. Shakespeare Yearbook Vol. 6. Lewiston, Queenston, Lampete, 1996.
Dávidházi, Péter, *The Romantic Cult of Shakespeare: Literary Reception in Anthropological Perspective*. Basingstoke, London and New York, 1998.
Ania Loomba and Martin Orkin, *Postcolonial Shakespeares* London, 1998.
Gary Taylor, *Reinventing Shakespeare: a Cultural History from the Restoration to the Present*, London, 1989.
José Roberto O’Shea (ed.), *Accents Now Known: Shakespeare's Drama in Translation*, Florianópolis, 1999.

P/IR/AIKK-11–16 Disszertációs témakonzultáció 1–6.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A témavezetővel a disszertáció tárgyában folytatott rendszeres konzultáció, tematikáját és követelményeit a témavezető határozza meg a disszertáció készítéséhez szükséges egyéni kutatómunka igényei és előrehaladása alapján.

Értékelési, ellenőrzési szabályok: Az iskolarendszerű képzési modulban teljesített kurzusok értékelése ötfokozatú (1–5) osztályzatokkal, a tudományos modulban kétfokozatú (teljesítette/ nem teljesítette) szöveges értékeléssel, az oktatói munka kétfokozatú szöveges értékeléssel történik. A tudományos modulban teljesített tanegységekhez tartozó teljesítéseket a doktorandusz témavezetője részletesen ellenőrzi.